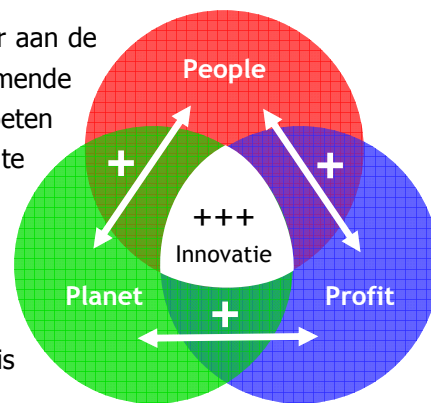

Quick-start Duurzaam Ondernemen (QDO)

Snel aan de slag met duurzaam ondernemen¹

De wereld is sterk in beweging. Ons klimaat verandert. Energie-, voedsel en grondstoffenprijzen stijgen. Nieuws over duurzaamheid domineert de voorpagina's. De EU en de overheid hebben vergaande doelstellingen geformuleerd en er zijn ambitieuze akkoorden gesloten met ondernemersorganisaties en lagere overheden. Consumenten worden bewuster, de overheid gaat duurzaam inkopen en bedrijven stellen steeds vaker duurzaamheidseisen aan hun toeleveranciers.

Er lijkt soms sprake van een hype, maar er is toch meer aan de hand. Onze huidige productiewijzen zullen in de komende decennia drastisch veranderen. Bedrijven zullen zich moeten aanpassen om op termijn de concurrentiestrijd aan te kunnen. Dat kunnen we zien als bedreiging, maar ook als kans. Steeds meer ondernemers zien in dat duurzame ontwikkeling juist kansen biedt voor innovatie. Daarom wordt naast duurzaam ondernemen ook wel gesproken over *duurzaam innoveren*. Dat is meerwaarde creëren voor mens, milieu én bedrijf.

De stap om hier concreet mee aan de slag te gaan is echter vaak nog groot, zeker binnen het MKB. Er is weliswaar veel informatie beschikbaar, maar omdat het onderwerp zo breed is, ziet u soms door de bomen het bos niet meer. Waar te beginnen? Wat is wel zinvol en wat niet? Om hier een efficiënt antwoord op te geven heeft DGMR de Quick-start Duurzaam Ondernemen (QDO) ontwikkeld. Deze is bedoeld om in korte tijd en tegen geringe kosten een goede start met duurzaam ondernemen te maken.

Wat houdt de QDO in?

De QDO bestaat uit 4 concrete stappen. Deze stappen vormen een samenhangend geheel, maar u kunt er ook voor kiezen om te beginnen met één onderdeel om daarna te beoordelen of u verder wilt gaan. Ook is het mogelijk om dit deels in collectief verband te doen, bijvoorbeeld met andere bedrijven op uw bedrijfsterrein, binnen uw ondernemersvereniging, al dan niet samen met de gemeente.

1. Introductieworkshop

De ervaring leert dat duurzaam ondernemen vooral kans van slagen heeft als het management enthousiast is en het breed gedragen wordt binnen de organisatie. Als eerste stap wordt daarom een introductieworkshop georganiseerd. Met deze workshop krijgt u snel inzicht in de belangrijkste aspecten van duurzaam ondernemen. U krijgt een korte presentatie, waarin onder meer de volgende onderwerpen aan de orde komen:

¹ In plaats van Duurzaam Ondernemen kunt u ook Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) lezen

- Wat is duurzaam ondernemen?
- Waarom zou ik duurzaam ondernemen?
- Wat levert het op?
- Wat is het beleid van de overheid?
- Welke organisaties houden zich nog meer bezig met duurzaam ondernemen?
- Voorbeelden van duurzame bedrijven
- Informatiebronnen over duurzaam ondernemen

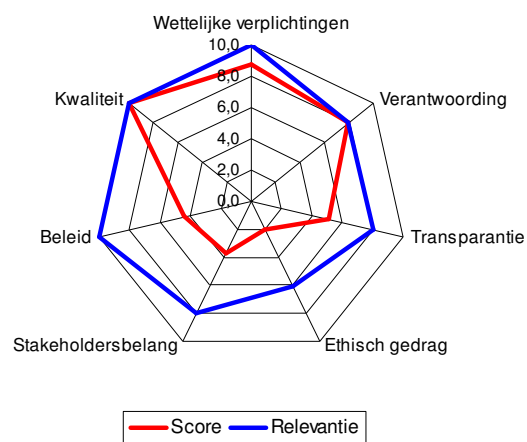
Na de presentatie volgt een discussie aan de hand van enkele stellingen, waarmee de betekenis van duurzaam ondernemen voor uw bedrijf wordt verdiept. U bepaalt zelf wie er aan de workshop meedoen. Afhankelijk van het enthousiasme van de deelnemers duurt de workshop 2 tot 3 uur. De workshop kan ook samen met andere bedrijven worden gedaan, bijvoorbeeld op uw bedrijventerrein, zodat ook van elkaars ervaringen geleerd kan worden.

2. Quick-scan

Waarschijnlijk doet u al (bewust of onbewust) veel aan duurzaam ondernemen. U zorgt goed voor de gezondheid van uw werknemers, wellicht heeft u een milieuzorgsysteem of ondersteunt u een sociaal project. De quick-scan brengt in korte tijd in kaart waar uw bedrijf nu staat en waar nog kansen en mogelijkheden liggen. De scan bestaat uit twee onderdelen:

1. Duurzaamheidsprofiel: aan de hand van een door DGMR ontwikkelde checklist neemt onze adviseur met u een serie vragen door. Daarbij wordt systematisch beoordeeld hoe uw bedrijf scoort op de verschillende duurzaamheidsthema's. Uitgangspunt is daarbij de bekende indeling in People (mens/sociaal), Planet (milieu) en Profit (voordelen voor uw bedrijf), maar er wordt ook gekeken naar aspecten van beleid en communicatie. De checklist sluit aan bij het overheidsbeleid en richtlijnen als ISO26000². Om een objectief beeld te krijgen, wordt de checklist met een aantal medewerkers doorlopen, die een goede doorsnede vormen van het bedrijf. Aan de hand van de uitkomsten wordt een beknopte analyse gemaakt t.a.v. risico's en kansen en suggesties voor actie.

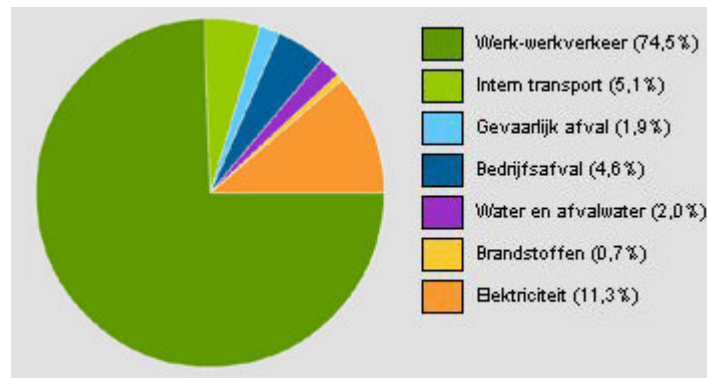
Goed bestuur

voorbeeld duurzaamheidsgrafiek voor het onderdeel 'goed bestuur'

² Richtlijn voor Maatschappelijk verantwoord ondernemen van ISO (in ontwikkeling)

2. Milieubarometer: Voor veel milieuaspecten is ook een kwantitatieve benadering mogelijk, wat voor sociale aspecten vaak moeilijker ligt. Met behulp van de Milieubarometer³ wordt een goed inzicht verkregen in de milieubelasting van uw bedrijf, incl. de CO₂-uitstoot, en de mogelijkheden om op milieukosten te besparen. Het is een praktisch instrument om prioriteiten te stellen bij het nemen van maatregelen. De milieubarometer kan worden afgestemd op uw specifieke branche en kan ook gebruikt worden voor benchmarking binnen uw branche.

voorbeeldgrafiek uit de Milieubarometer

De Milieubarometer wordt uitgewerkt op basis van de direct beschikbare gegevens binnen uw bedrijf. Waar gegevens ontbreken worden schattingen gemaakt. U kunt de barometer vervolgens ieder jaar verder verfijnen. Het invullen kunt u zelf doen, met ondersteuning van onze adviseur. Ook kan DGMR dit voor u doen, waarbij u de benodigde gegevens aanlevert. Hierover worden met u nadere afspraken gemaakt.

3. Stakeholderanalyse

Er kunnen vele mensen en partijen zijn die invloed hebben op de manier waarop u onderneemt: aandeelhouders, werknemers, afnemers, banken, gemeente etc. Dat geldt ook voor hoe u met duurzaamheidsthema's omgaat. Het is zaak deze 'stakeholders' en hun verwachtingen en belangen goed in kaart te brengen en daarmee rekening te houden bij het maken van uw keuzes en de manier waarop u hierover communiceert.

De stakeholderanalyse bestaat uit twee delen:

1. Een interactieve workshop van ongeveer twee uur. Via een brainstorm worden de belangrijkste stakeholders geïdentificeerd. Vervolgens wordt de verhouding van deze stakeholders tot uw bedrijf in kaart gebracht.
2. Interviews met de belangrijkste stakeholders aan de hand van de checklist die in stap 1 ook voor uzelf is toegepast. Hieruit wordt snel inzichtelijk waar de verschillen en overeenkomsten liggen.

³ ontwikkeld door de Stichting Stimular, Rotterdam

4. Duurzaam ondernemen agenda

Op basis van de voorgaande stappen wordt een 'duurzaam ondernemen agenda' geformuleerd. Daarin wordt aangegeven wat de doelen en prioriteiten zijn en worden concrete acties geformuleerd. Ook dit gebeurt weer in twee stappen:

1. Een interactieve 'action planning' workshop van ongeveer drie uur. Daarin worden kort de resultaten van de voorgaande stappen samengevat. Vervolgens worden prioriteiten gegeven aan de verschillende duurzaamheidsthema's. Voor de belangrijke thema's worden doelen geformuleerd en acties uitgewerkt die hiertoe kunnen worden ondernomen. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt in acties die direct op korte termijn kunnen worden gestart (snel succes is belangrijk!) en (mogelijke) acties die wat meer tijd vergen.
2. Het opstellen van de agenda zelf, inclusief een beknopt communicatieplan. Voor de acties wordt een prioriteitsvolgorde bepaald op basis van criteria als: kosten, effect, profit en eenvoud. Voor de milieuthema's wordt eveneens de 'trias ecologica'⁴ gebruikt. In het communicatieplan worden beknopte aanbevelingen gedaan voor de interne en externe communicatie over uw duurzaam ondernemen.

Organisatie en kosten

Duurzaam ondernemen is maatwerk. Wilt u met kleine stapjes beginnen tegen geringe kosten? Dat kan. Wilt u juist een brede aanpak? Dat kan ook. In overleg met u wordt de aanpak gekozen die het beste past bij uw organisatie.

Vervolg

Tot zover de quick-start. Uw duurzaam ondernemen staat hiermee op de rails. Hoe hard en via welk spoor de trein nu gaat rijden hangt van u af. U kunt eens rustig gaan kijken hoe de geplande acties uitpakken en wat de reacties uit uw omgeving zijn. U kunt er ook voor kiezen elk jaar een korte update te maken en een nieuwe agenda vast te stellen. Maar u kunt ook doorpakken en de wat complexere zaken oppakken, bijvoorbeeld het uitvoeren van een energieonderzoek of het invoeren van een milieumanagementsysteem. Ook kunt u in gesprek gaan met toeleveranciers om uw productketen te verduurzamen, U kunt uw productontwerp aanpakken of wellicht zelfs nieuwe duurzame producten gaan maken. Dat is duurzaam innoveren! De keuze is aan u. DGMR is hierin graag uw betrokken partner met kennis, ideeën, onderzoek en de juiste contacten.

Meer informatie

Voor vragen of voor het maken van een vrijblijvend voorgesprek kunt u contact opnemen met Ir. J. de Vries, tel. 0512-522324 of e-mail: vi@dgmr.nl.

---

⁴ Trias ecologica (voor energie ook wel de trias energetica): volgens dit model wordt de prioriteit van maatregelen bepaald in deze volgorde: 1) besparen/voorkomen; 2) duurzame bronnen gebruiken; 3) verantwoord gebruik van niet-duurzame bronnen (ook klimaatcompensatie valt hieronder).